

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

1139 Budapest, Teve u. 4-6.

1903 Budapest, Pf.: 314/15.

Telefon: (06-1) 443-5573, Telefax: (06-1) 443-5733

BM telefon: 33-104, 33-140, BM telefax: 33-133

E-mail: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 29000/105/34/ /2012. RP.

Tárgy: alapvető jogot sértő
rendőri intézkedés elleni
panasz elbírálása

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. tv. (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva a panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) 220/2012. (VI. 19.) számú állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés a) pontjára, valamint a 109. § (1) bekezdésére – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál – a Fővárosi Törvényszéknek címezve (1539 Budapest, Pf.: 632.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a Fővárosi Törvényszékhez (1027 Budapest, Csalogány u. 47-49.) is be lehet nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése, 326.§ (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) Panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Budapesti Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

A panaszos 2011. december 09-én, postai úton terjesztette elő panaszát a Panasztestülethez a vele szemben a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) XV. kerületi Rendőrkapitányságon folyamatban lévő büntetőüggyel, valamint az azzal összefüggésben fogantatott rendőri intézkedésekkel kapcsolatban. Az előadott panasz az alábbiakban foglalható össze.

A BRFK XV. kerületi Rendőrkapitányság rendőrei 2011. december 4-én hajnali 2:30 óra körül Budapest XV. kerületében, a Veregyházi és a Székely Elek utca kereszteződésében közúti ellenőrzés alá vonták a panaszost, amelynek során személygépkocsijában összesen 100 liter gázolajat találtak 2 db 20 literes és 2 db 30 literes kannában. Ezt követően az intézkedő rendőrök további átvizsgálásra hivatkozva módszeresen „rongálni kezdték” az autót: a kalaptartóból kitepték a vadonatúj hangfalakat, a csomagtartóból kidobták az esőbe a mélyhangsugárzó ládát, az erősítóből kitepték a kábeleket, a hátsó és első üléshezátot szétvágták, a könyöklőt kitepték, a jobb első ajtó légtérelőjét letörték és a két hátsó gumiabroncsot oldalról kivágták. Az átvizsgálás során a fent említett gázolajjal teli kannákon kívül azonban mást a gépjárműben nem találtak.

Az átvizsgálást követően a panaszost előállították, és annak ellenére, hogy friss bokatorése miatt 3 csavarral volt rögzítve a lába és erősen sántított, így sem szökésétől, sem ellenállásától nem kellett tartani, kezeit hátrabilincseltek, és indokolatlanul alkalmaztak rajta több alkalommal fizikai kényszert, amelynek során az egyik foga letört. A bántalmazás igazolása érdekében a panaszos kérte a BRFK XV. kerületi Rendőrkapitányság vezetőjét, hogy gondoskodjon a kapitányság folyosóján található kamera ezen időszakban készített felvételeinek megőrzéséről.

Az előállítás során a panaszos többször kérte, hogy a rendőrök értesítsék a védőjét, akit ismertek is, de telefonszámának megadása ellenére sem az ő, sem más hozzátartozó kiértesítésére nem került sor. A panaszos megjegyzi, hogy a védő – saját elmondása szerint – 2011. december 05-én a kapitányság épületének folyosóján beszélt az ügy előadójával, aki az ügyészség döntésén bosszankodva elmondta, hogy a panaszost épp szabadítják a Gyorskocsi utcából, számára ugyanakkor életcél, hogy rács mögé dugja.

A panaszos állítása szerint az ügy előadója hamis adatokkal továbbította az illetékes ügyészséghez az előzetes letartóztatásának elrendelése iránti kérelmet, mivel az őrizetbe vétel elrendeléséről hozott határozat második oldalán a panaszost „különösen visszaeső többszörösen büntetett előéletű” személynek tüntette fel, amely állítás valótlan, és a panaszosra nézve különösen hátrányos. Ugyanezen határozat második oldalán a panaszos által aláhúzott és aláírt nyilatkozatot arról, hogy panasszal él, áthúzta, és aláhúzta a „nem élek” kijelentést.

A panaszos azt is kifogásolta, hogy a 2011. december 04-én 12:57 órakor lefoglalásról felvett jegyzőkönyvben rögzítettek sem felelnek meg a valóságnak, mivel sem nála, sem a személygépkocsijában nem találtak a rendőrök „1 db 2 méter hosszú 2 ujjnyi átmérőjű műanyag csövet”, ami ugyanakkor a jegyzőkönyvben szerepel.

A panaszos álláspontja szerint a BRFK XV. kerületi Rendőrkapitányság rendőreinek fentebb részletezett eljárása méltatlan a rendőri hivatáshoz és minimálisan az alábbi jogszabályokat sérti: a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.)

- 43. § (1) bekezdés a) pontja a terheltnak a védőjével való kapcsolattartási jogáról;
- 117. § (5) bekezdése a terhelt vallomástételi jogáról;
- 128. § (1) bekezdése a terhelt hozzátartozóinak vagy védőjének értesítési kötelezettségéről;
- 158. § (1) bekezdése a házkutatás és motozás során való szükségtelen károkozás tilalmáról;
- 163. § (1) bekezdése az indokolatlan testi kényszer alkalmazásának tilalmáról;
- a 166. § (3) bekezdése a gyanúsított észrevételeinek jegyzőkönyvezési kötelezettségéről;
- a 179. § (3) bekezdése a terheltet megillető védőválasztási jogról;
- a 184. § (2) bekezdése a kihallgatáson való védői részvétel jogáról;

az Rtv.:

- 16. § (1) bekezdése a kényszerítő eszközök alkalmazásának arányossági elveiről;
- 17. § (2) bekezdése a kényszerítő eszközök alkalmazása során a sérülés kerülésének kötelezettségéről;
- 18. § (1) bekezdése az értesítési kötelezettségről.

A fentiek alapján a panaszos kéri a Panasztestületet, hogy ügyét vizsgálja meg, és tegye meg a szükséges intézkedéseket a jogsértést elkövetők felelősségre vonása érdekében.

A panaszos a vele szemben foganatosított rendőri intézkedésekkel kapcsolatban az alábbiakat sérelmezte:

- 1.) a rendőri intézkedés jogalapját;
- 2.) a gépjármű átvizsgálás módját;
- 3.) a kényszerítő eszköz – bilincs – alkalmazását;
- 4.) több alkalommal fizikai erőszakot alkalmaztak vele szemben, amelynek során sérülése keletkezett;
- 5.) nem élhetett hozzátartozója vagy más személy értesítéséhez való jogával;
- 6.) a büntetőügy előadójának a rendőrkapitányság folyosóján tett kijelentését;
- 7.) a büntetőügy előadója hamis adatokkal továbbította az illetékes ügyészséghez az előzetes letartóztatás elrendelése iránti kérelmet;
- 8.) a lefoglalásról felvett jegyzőkönyv tartalmát.

A Panasztestület hivatkozott állásfoglalásában megállapította, hogy hatásköre nem terjed ki annak vizsgálatára, hogy a büntetőügyben eljáró előadó a Be. rendelkezéseinek megfelelően látta-e el a törvényből fakadó feladatait, és arra sem, hogy a lefoglalásról a jegyzőkönyvet jogszerűen vették-e fel a hatóság eljáró tagjai. Nem tudta vizsgálni továbbá, hogy a rendőrség nyomozó hatóságként eljárva eleget tett-e a panaszos által megjelölt Be.-szerinti rendelkezéseknek.

A Panasztestület álláspontja szerint a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak – az intézkedés időpontjában hatályos – a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 2. §-ának (1) bekezdéséből levezetett tisztességes eljáráshoz, a 13. §-ának (1) bekezdésében rögzített tulajdonhoz és az 54. § (1) bekezdése szerinti emberi méltósághoz, valamint az abból levezethető testi integritáshoz és az 55. § (1) bekezdésében rögzített személyi szabadsághoz való jogát.

A Panasztestület megállapította, hogy a rendőröknek intézkedési kötelezettsége állt fenn és jogszerűnek minősítette azt, hogy a rendőrök a panaszost intézkedés alá vonták. A ruházat- és csomagátvizsgálás indokolt jogkorlátozásnak volt tekintendő, amellyel összefüggésben a panaszos emberi méltósága és tulajdonjoga nem szenvedett sérelmet. A kényszerítő eszköz használata indokoltnak és arányosnak volt tekinthető, ezért nem állapította meg a panaszos emberi méltóságához való jogának és személyi szabadságának megsértését.

Nem tudott ugyanakkor megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a panaszos gépkocsijának az átvizsgálása során a rendőrök betartották-e az Rtv. előírásait, ezért a panaszos emberi méltóságához és tulajdonhoz való jogának sérelmét azzal összefüggésben nem tudta megállapítani. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem tudta feloldani a fennálló ellentmondást, így a panaszos emberei méltóságának és az abból levezethető testi integritáshoz fűződő jogának sérelmét a bántalmazással összefüggésben szintén nem tudta megállapítani.

A Panasztestület úgy ítélte meg, hogy a panaszos előállítására megfelelő joggalappal került sor, mivel azonban a panaszos kihallgatását megelőzően előállításban töltött időt indokolatlanul hosszúnak minősítette, megállapította a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapjogának megsértését személyi szabadságával összefüggésben. Végül mivel a rendőrség nem cáfolta, hogy a panaszos hozzátartozójának az értesítésére valóban nem került sor, a hozzátartozó, illetve más személy (védő) értesítésének elmaradása miatt megállapította a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogának megsértését.

II.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettség keretében a hatóság az alábbi bizonyítási eszközök tartalmát vette figyelembe:

- a panaszos 2011. december 9-én előterjesztett beadványa;
- a BRFK XV. kerületi Rendőrkapitányság Vizsgálati Alosztályvezetőjének 01150-105/18/2011. P. számú, 2011. december 16-án kelt parancsnoki kivizsgálása;
- a BRFK XV. kerületi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály Őr-Járőr Alosztály r. őrmesterének 01150/660/2012/id. számú, 2012. január 24-én kelt jelentése;
- a BRFK XV. kerületi Rendőrkapitányság vezetőjének 01150-105/18/1/2011. P. számú, 2011. december 16-án kelt átirata;
- a BRFK XV. kerületi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály Őr-Járőr Alosztály 01150/11445/2011/id. számú, elfogás végrehajtásáról és a kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló 2011. december 4-én kelt jelentése;
- G 008193 számú Jegyzőkönyv a letéti tárgyakról.

III.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése szerint akinek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el.

Jelen határozat tárgyát tehát kizárólag az Rtv. felsorolt fejezeteiben nevesített rendőri intézkedések elleni panaszok elbírálása képezheti. A panaszossal szemben lopás büntetnének megalapozott gyanúja miatt indult büntetőeljárás során történt eljárási cselekmények vonatkozásában a Be. 195. és 196. §-a biztosít jogorvoslati lehetőséget a nyomozó hatóság határozataival, intézkedéseivel, illetve azok elmulasztásával kapcsolatban, ezért a határozat I. pontjának 6-8. alpontjaiban felsorolt panaszok kivizsgálására a panasz tárgyában folytatott közigazgatási hatósági eljárás nem terjedt ki.

IV.

A rendőri intézkedés ellen a panaszos által konkrétan megfogalmazott kifogások vonatkozásában álláspontom a következő:

1.) A rendőri intézkedés jogalapja.

A panaszos előadta, hogy 2011. december 04-én hajnali 02:30 óra körül a Budapest, XV. kerület Veresegyházi és Székely Elek utca kereszteződésében a rendőrök közúti ellenőrzés alá vonták, amelynek során személygépkocsijában 2 db 20 literes és 2 db 30 literes kannában 100 liter gázolajat találtak. Ezt követően a BRFK XV. kerületi Rendőrkapitányságra állították elő.

A BRFK XV. kerületi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály Őr-Járőr Alosztály 01150/11445/2011/id. számú, elfogás végrehajtásáról és a kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentése szerint 2011. december 4-én 02:25 órakor bejelentés érkezett a Rendőrkapitányság ügyeletére arról, hogy a Budapest XV. kerület, Harsányi Kálmán u. 77. szám előtt egy sötét színű, csapott hátú személygépkocsi áll, amely felé két férfi több nagyméretű kannát visz, egy harmadik férfi pedig a Budapest XV. kerület, Harsányi Kálmán u. és a Székely Elek u. sarkán figyel. A bejelentés alapján feltételezhető volt, hogy a három férfi üzemanyagot lopott. A bejelentővel – aki az eseményeket házának biztonsági kameráján keresztül látta – az ügyelet telefonon tartotta a kapcsolatot, miközben rendőrök elindultak helyszín felé. A bejelentő ez alatt jelezte, hogy az elkövetők gépkocsija elindult a Budapest XV. kerület, Székely Elek u. irányába. A jelentést készítő r. őrmester a panaszos gépkocsijára a Székely Elek utcán haladva, a Székely Elek utca és a Csomád utca kereszteződésében lett figyelmes, mivel a gépkocsival összefüggésben korábbi intézkedések során is felmerültek olyan információk, hogy azt üzemanyaglopáshoz használják. Emiatt a r. őrmester a gépkocsi után fordult, megkülönböztető jelzés használatával megállította azt, majd utasait – az Rtv.-ben meghatározott módon intézkedés alá vonta. Ennek keretében sor került a panaszos Rtv. 29. § (1) bekezdése alapján történő igazoltatására, az Rtv. 31. § (1) bekezdés alapján – mint személyi szabadságában korlátozott személy – átvizsgálására, illetve az Rtv. 33. § (1) bekezdésének a) pontja szerint – mint szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten ért személy – elfogására és előállítására. A rendőri jelentés megjegyzi, hogy a gépkocsi utasainak környezetében erős gázolaj szag érződött, és ruházatuk is gázolajjal szennyezett volt.

A r. őrmester 01150/660/2012./id. számú kiegészítő jelentés alapján a bejelentő által adott személyleírás ráillett az intézkedés során megállított autó utasaira, a cselekményhez használt jármű leírása pedig megfelelt a panaszos által vezetett gépkocsi jellemzőinek. A bejelentő továbbá telefonon tájékoztatta az ügyeletet a gépkocsi távozási irányáról, amely tovább erősítette annak lehetőségét, hogy az intézkedésben érintett gépjárművet láthatta.

Az Rtv. 13. § (1) bekezdése szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyen a tudomására hoznak. A rendőrségre tett bejelentés alapján fennállt a lopás bűncselekmény elkövetésének gyanúja, ami az Rtv. 13. §-a szerint megalapozta a rendőrség intézkedési kötelezettségét.

Az Rtv. 29. § (1) bekezdése szerint a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

Az Rtv. 31. § (1) bekezdése szerint akivel szemben személyi szabadságot korlátozó intézkedést foganatosítanak, annak ruházatát a rendőr a támadásra vagy az önveszély okozására alkalmas tárgy elvétele végett, előzetes figyelmeztetés után átvizsgálhatja.

A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 316. § (1) bekezdésének rendelkezése szerint, aki idegen dolgot mástól azért vesz el, hogy azt jogtalanul eltulajdonítsa, lopást követ el. A (4) bekezdés alapján a büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a kisebb értékre elkövetett lopást bűnszövetségben, közveszély színhelyén, üzletszerűen vagy dolog elleni erőszakkal – ideértve azt is, ha a dolog eltulajdonításának megakadályozására szolgáló eszközt állagsérelem okozása nélkül eltávolítják, vagy a dolog eltulajdonításának megakadályozására alkalmatlanná teszik – követik el.

Az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján – amely mérlegelést az intézkedő rendőr részére nem enged – rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt, akit szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten értek.

„Az ítélkezési gyakorlat a „tettenérés” fogalmát a nyelvtani fogalomnál tágabban értelmezi (BJD 6591. sz.), nem csupán az elkövetőnek a cselekmény véghezvitele közben történt leleplezését jelenti, hanem a tettenérés megállapítható akkor is, ha a bűncselekmény felfedezése a lopás befejezését jelentő elvétel után, de még az elvitelt megelőzően történik (BJD 7315. sz.). Tettenérésnek tekinti az ítélkezési gyakorlat a „lakás-betörés” tettesének a lépcsőházban történt elfogását is, ugyancsak tettenérésről van szó, ha a helyszínről távozó tolvajt közvetlenül szemmel tartva nyomon követik, és megszakítás nélkül üldözik.” [BH 1983.227.]

A bejelentést követően a rendőrség ügyelete megszakítás nélkül tartotta a kapcsolatot bejelentővel, aki biztonsági kamerán keresztül volt szemtanúja a bűncselekmény gyanújára okot adó eseményeknek, és azokról folyamatosan informálta a rendőrséget. A panaszos személye – a bejelentő által elmondottak, a r. őrmester által tapasztalt körülmények, valamint a személygépkocsiban talált bizonyítékok alapján – közvetlen összefüggésbe volt hozható a bűncselekmény elkövetésével, ezért a vele szemben foganatosított rendőri intézkedésekre megfelelő jogalap birtokában, indokoltan került sor. A panaszt ezért elutasítom.

2.) A panaszos sérelmezte a gépjármű átvizsgálásának módját.

A panaszos beadványában előadta, hogy személygépkocsijában a rendőrök az átvizsgálás során összesen 100 liter gázolajat találtak 2 db 20 literes és 2 db 30 literes kannában. Ezt követően – további átvizsgálásra hivatkozva – módszeresen rongálni kezdték

az autót: a kalaptartóból kitépték a vadonatúj hangafalakat, a csomagtartóból kidobták az esőbe a mélyhangsugárzó ládát, az erősítóből kitépték a kábeleket, a hátsó és első üléshezátot szétvágták, a könyöklőt kitépték, a jobb első ajtó légtérelőjét letörték és a két hátsó gumiabroncsot oldalról kivágták. A panaszos megítélés szerint a rendőrök tevékenysége az eljárás törvényes céljával összeegyeztethetetlen volt és jelentős kárt okozott. A panaszos megemlíti továbbá, hogy az átvizsgálás során a gépjárműben az említett kannákon kívül más nem találtak.

A 01150/11445/2011/id. számú, elfogás végrehajtásáról és kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló rendőri jelentés szerint a panaszos ruházatának és gépjárművének átvizsgálására helyszíni intézkedés keretében került sor. Ennek oka az volt, hogy a panaszos és utasa környezetében erős gázolaj szag érződött, és ruházatuk is gázolajjal szennyezett volt. A jármű- és ruházatátvizsgálást során a gépkocsiból 4 db nagyméretű, gázolajjal teli műanyag kanna került elő, ebből 2 db kanna 30 l-es, 2db kanna 20 l-es térfogatú volt. Az átvizsgálás során közbiztonságra különösen veszélyes eszközt nem találtak. A jelentések az átvizsgálás jogszabályi alapjaként az Rtv. 31. § (1) bekezdését jelölik meg.

A 01150/660/2012/id. számú jelentésben – a panaszos állítását egyértelműen cáfolva – a rendőrök úgy nyilatkoztak, hogy az intézkedés során a gépkocsi átvizsgálását a gépkocsi vezetője, azaz a panaszos jelenlétében hajtották végre oly módon, hogy azt a panaszos nyomon tudja követni. Az átvizsgálás biztosítását Fejes Péter r. őrmester végezte. A gépkocsiban található tároló részeket és az ott levő tárgyakat a panaszos mutatta meg, a gépkocsiba csak ő nyúlt. Először a csomagtér, majd az utastér ellenőrzésére került sor. A gépkocsit az intézkedés végeztével a panaszos saját kezűleg zárta le, és sértetlen állapotban hagyta a helyszínen úgy, hogy az forgalmi akadályt nem képzett. A helyszínen eközben megjelent egy r. zászlós is, aki a gépkocsi lezárásának szintén tanúja volt, megérkezett továbbá egy, az intézkedést segítő rendőr is, aki ugyancsak látta a gépkocsit sértetlen és lezárt állapotban.

Az Rtv. 29. § (6) bekezdése szerint a rendőr az igazoltatott személy ruházatát, járművét átvizsgálhatja, ha azt a személyazonosság megállapítása, a közrendet, a közbiztonságot fenyegető veszély elhárítása, bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésének gyanúja szükségessé teszi.

Az Rtv. 31. § (1) bekezdése szerint, akivel szemben személyi szabadságot korlátozó intézkedést foganatosítanak, annak ruházatát a rendőr a támadásra vagy az önveszély okozására alkalmas tárgy elvétele végett, előzetes figyelmeztetés után átvizsgálhatja.

Az Rtv. 97. § (1) bekezdésének értelmező rendelkezése szerint a törvény alkalmazásában ruházat: az intézkedéssel érintett személy testén viselt, illetőleg az intézkedés helyszínén nála lévő, vagy a közvetlen felügyelete alatt, illetve rendelkezésére álló ruházat, csomag és tárgy.

A panaszos ruházatának és járművének átvizsgálása indokolt volt, mivel a bűncselekmény elkövetésének gyanúja – a további bizonyítékok felkutatása – azt szükségessé tette. A gépjármű átvizsgálás jogalapját tehát nem az Rtv. 31. § (1) bekezdése, hanem az Rtv. 29. § (6) bekezdése jelentette. A panaszos azonban a gépjármű átvizsgálás jogalapját nem, csak annak módját sérelmezte, amely vonatkozásban az előbbi megállapítás nem bír jelentőséggel.

Az Rtv. 17. § (1) bekezdése szerint a rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez, a személyes szabadsághoz, a magánlakás, a magántitok és a levéltitok sérthetlenségéhez, a személyes adatokhoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.

Az Rtv. 15. § alapján a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül pedig azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.

A rendőrök a panaszos állítását egyértelműen cáfolták azt állítva, hogy az átvizsgálást a panaszos jelenlétében, annak közreműködésével hajtották végre, majd a gépkocsit az intézkedés befejezésekor sértetlen állapotban, lezárva hagyták a helyszínen.

Az egymásnak ellentmondó nyilatkozatok alapján nem állapítható meg a panaszos tulajdonjogának aránytalan korlátozása az intézkedés kapcsán.

A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 195. § (1) bekezdése értelmében a rendőri jelentés közokiratnak minősül, mely szerint a jelentésben foglaltak teljes mértékben – az ellenkező bizonyításáig – bizonyítják az abban foglaltakat.

Figyelembe véve a helyszínen jelen lévő rendőrök jelentésének közokirati jellegét, valamint azt a tényt, hogy állítását a panaszos semmilyen bizonyítékkal – fényképfelvétellel, kárszakértői véleménnyel vagy szemtanúk meghallgatásának indítványozásával – utólag sem támasztotta alá, ezért a bizonyítékok értékelése során a rendőri jelentésben foglaltakat fogadtam el a döntéshozatal alapjául.

Mivel a panaszos az eljárás során tett állítását a nyilatkozatán kívül alátámasztani nem tudta, így a rendőri jelentésben foglaltak ellenkezőjének bizonyítása eredménytelen maradt, ezért a panaszt elutasítom.

3.) A panaszos sérelmezte a kényszerítő eszköz – a bilincs – alkalmazását.

A panaszos előadta, hogy előállításánál annak ellenére, hogy friss bokatorése miatt 3 csavarral volt rögzítve a lába és erősen sántított, így sem szökésétől, sem ellenállásától nem kellett tartani, kezeit a rendőrök hátrabilincselték.

A 01150/11445/2011/id. számú, elfogás végrehajtásáról és kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentés szerint a rendőrök az intézkedés során az Rtv. 48. § b) és c) pontja alapján, 2:30 órától 3:00 óráig alkalmaztak bilincset a panaszossal és utasával szemben támadásuk és szökésük megakadályozása érdekében, kezeik hátra helyzetben történő megbilincselésével. A kényszerítő eszköz alkalmazására figyelmeztetés történt. A parancsnoki vélemény és kivizsgálás alapján a panaszossal szemben a kényszerítő eszköz alkalmazása jogszerű, szakszerű és arányos volt.

Az Rtv. 48. § b) és c) pontja szerint a rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy támadásának, illetve szökésének megakadályozására.

Az Rtv. indokolása szerint a bilincs a szökés és a támadás megakadályozására szolgáló megelőző, védelmi jellegű kényszerítő eszköz, alkalmazása előzetes ellenállás tanúsítása nélkül is szóba jöhet: „(...) alkalmazása előzetes ellenállás tanúsítása nélkül vagy fizikai kényszer folyományaként is szóba jöhet. Az alkalmazás törvényi feltétele azonban, hogy kizárólag személyi szabadság korlátozásával járó rendőri intézkedés keretében (elfogás, előállítás, elővezetés, őrizetbevétel) alkalmazható.”

Ezeket a magatartásokat az előállított személynek ténylegesen nem kell tanúsítania, mivel a bilincshasználat célja az említett esetekben éppen a prevenció, a szökés vagy a támadás megakadályozása. Az intézkedő rendőrnek tehát mérlegelési lehetősége van a tekintetben, hogy ezen magatartások bekövetkezésének reális esélyével számol-e a konkrét esetben vagy sem.

A fentiek alapján a bilincs, mint kényszerítő eszköz alkalmazásának jogalapja tekintetében a panaszt elutasítom.

4.) A panaszos azt is sérelmezte, hogy indokolatlanul alkalmaztak rajta több alkalommal fizikai erőszakot, amelynek során az egyik foga letört.

Az Rtv. 17. § (2) bekezdés első mondata szerint a rendőri intézkedés során a kényszerítő eszköz alkalmazása esetén lehetőleg kerülni kell a sérülés okozását, az emberi élet kioltását.

A panaszos előállításáról és a kényszerítő eszköz alkalmazásáról készült rendőri jelentés alapján ugyanakkor a panaszossal szemben nem került sor kényszerítő eszközként testi kényszer alkalmazására. A jelentés rögzíti továbbá, hogy a rendőri intézkedés során sérülés nem keletkezett.

A panaszos nem bocsátott a hatóság rendelkezésére az állítását alátámasztó orvosi látelleletet. Ennél fogva a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján – tekintettel a rendőri jelentés közokirati minőségére – a panaszt elutasítom.

Mivel a panaszos állítása felveti a bántalmazás hivatalos eljárásban büncselekmény elkövetésének gyanúját, ezért a BRFK XV. kerületi Rendőrkapitányság vezetője – 01150-105/18/1/2011. P. számú átiratával – 2011. december 16-án a panaszt és a rendőri intézkedésről készült jelentést továbbította a Budapesti Ügyészségi Nyomozóhivatal vezetője részére.

5) A panaszos sérelmezte, hogy az előállítás során többször kérte, hogy a rendőrök értesítsék a védőjét, akit ismertek is, de telefonszámának megadása ellenére sem az ő, sem más hozzátartozó kiértesítésére nem került sor.

Az Rtv. 18. §-a az (1) bekezdése szerint a fogvatartott részére biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy egy hozzátartozóját vagy más személyt értesítsen, feltéve, hogy ez nem veszélyezteti az intézkedés célját. Ha a fogvatartott nincs abban a helyzetben, hogy e jogával élhessen, az értesítési kötelezettség a rendőrséget terheli.

A 01150/11445/2011/id. számú, elfogás végrehajtásáról és kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló, 2011. december 4-én kelt jelentés rögzíti, hogy a panaszos kérte hozzátartozója/képviselője kiértesítését. A BRFK XV. kerületi Rendőrkapitányság

vezetőjének 2012. január 24-én kelt, 01150/105/18/4/2011. P. számú tájékoztatása szerint nem áll rendelkezésre olyan adat, miszerint a panaszos kérte volna jogi képviselője értesítését.

A panaszossal szemben folytatott büntetőeljárás iratanyaga 01150/2913/2011/bü. számon tartalmazza azt a 2011. december 04-én kelt határozatot, amelyben az eljáró hatóság védőt rendelt ki a panaszos részére, döntését azzal indokolva, hogy az eljárásban a védő részvétele kötelező. A védő kirendeléséről szóló határozat egy példányát a panaszos aláírásával igazoltan átvette.

Az őrizetbe vétel elrendeléséről szóló, 01150/2913-5/2011. bü. számú határozaton található „A nyomozó hatóság őrizetbe vétellel kapcsolatos egyéb intézkedései” rész 1. pontja annak a dokumentálására szolgál, hogy a terhelt által megjelölt hozzátartozó, illetve más személy kiértesítése megtörtént-e, illetve, hogy arra pontosan mikor került sor. A határozat hivatkozott részének 1-3. pontjai – kitöltetlenül – át vannak húzva. Az áthúzott szövegrész alatt lévő megjegyzést – „Kijelentem, hogy a nyomozó hatóság őrizettel kapcsolatos egyéb intézkedéseit velem ismertették, azokkal összefüggésben panaszom nincs/van a következők miatt:” – a panaszos aláírta, az iratra történt következő rájegyzéssel: „Panasszal nem élek”.

A panaszos előadása és a rendőrség dokumentumok tartalma megegyezik abban, hogy a panaszos kért kiértesítést. A fentiek alapján ugyanakkor életszerűtlen azt feltételezni, hogy a panaszos részére – kérése ellenére – ne biztosítottak volna lehetőséget védőjének értesítésére úgy, hogy eközben részére védő kirendeléséről külön határozatban gondoskodtak.

A fentiek alapján a hozzátartozó vagy más személy értesítésének elmaradása miatt tett panaszt elutasítom.

IV.

A Panasztestület fent hivatkozott állásfoglalásában megállapította a hozzátartozó, illetve más személy (védő) értesítésének elmaradása miatt a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogának megsértését, amivel a határozat III. részének 5.) pontjában foglaltak alapján nem értek egyet.

A Panasztestület a panaszos kihallgatását megelőzően előállításban töltött (a panaszos őrizetébe ugyanakkor beszámított) időt indokolatlanul hosszúnak minősítette, megállapítva a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapjogának megsértését személyi szabadságával összefüggésben.

A panaszos által előterjesztett beadványban az előállítás időtartamát kifogásoló panasz nem szerepel, a panaszos csupán előállításának jogalapját sérelmezte. Tekintettel arra, hogy jelen panasz eljárás kérelemhez kötött, így a vizsgálat kizárólag a panaszban előadottakra terjedhet ki. A bíróság töretlen gyakorlata szerint (lásd: Fővárosi Törvényszék 20.K.33.505.2010. számú ítélete) a közigazgatási eljárás során az alperesnek – azaz jelen esetben az Országos Rendőr-főkapitányságnak – csak az a kötelessége, hogy a felperesi panaszban rögzítetteket vizsgálja, és ebben a körben jogszabályi hivatkozással alátámasztottan érdemben állást foglaljon. A személyi szabadság korlátozás időtartamának érdemi vizsgálatát a Ket. 29. § (1) bekezdésében foglaltak alapján – kérelem hiányában – ezért mellőztem.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdésén, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 195. § (1) bekezdése, 330. § (2) és 326. § (7) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100. § (1) bekezdés a) pontja, 109. § (1) bekezdése;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 13. §-a, 15. §-a, 17. § (1) és (2) bekezdései, 18. § (1) bekezdése, 29. § (1) és (6) bekezdései, 33. § (1) bekezdés a) pontja, 48. § b) és c) pontjai, 92. § (1) bekezdése, 93/A. § (6) és (7) bekezdései, 97. § (1) bekezdése.

Budapest, 2012. augusztus „ „

**Dr. Hatala József r. altábornagy
országos rendőrfőkapitány**